

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

80. An si justæ causæ. ob quas quis obtinuit plura beneficia, cessent, v. g. parentes, sorores &c. quos alere debebat, mortui, an teneatur ea beneficia renunciare retentis solùm iis, quæ ad congruam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

his prælati inferioribus absolute & indistincte negat Azor. loc. cit. quod duo vel plura beneficia eidem conferre possit. Porro, an & qualiter Episcopus vel Legatus dispensare possit in pluralitate incompatibilium aliunde, v. g. quia dignitates, curata &c. dicitur infra. vide tantisper Garc. loc. cit. n. 336.

Questio 80. An, si iusta causa, ob quas quis obtinuit plura beneficia, cessent, v. g. parentes, sorores &c. quos alere debebat, mortui, teneatur ea beneficia renunciare, retentis solum iis, quæ ad congruam sustentationem sufficiunt?

Respondeo negativè: jus enim naturale jam cum eo relaxatum est, & in iure Canonico dispensatum ex iusta & rationabili causa, quæ laxatio sicut in votis & juramento, non est conditionalis, sed absoluta, & causa illa pertinebant ad hoc, ut legitima distributio fieret illorum beneficiorum, non verò ad conservationem distributorum: ita fere Hurt. loc. cit. subresol. 3. citans Cajetan. Nihilominus fructus illorum beneficiorum, quæ data ei erant intuitu istarum causarum, iis cessantibus, teneatur impendere in usus pios juxta Hurt. loc. cit. n. 1.

Questio 81. An valeat dispensatio papalis facta in hoc puncto dictis causis non subsistentibus?

Respondeo in sententia eorum, qui dictam pluralitatem veteri iure divino sentiunt, esse invalidam eam dispensationem coram Deo, nihil prodesse, & minime subiliter dicta superius, non secus, ac si votum relaxet sine causa; licet enim Papa habeat liberam administrationem beneficiorum, hoc est, minime adstrictam canonibus & legibus, uti ceteri Antistites, habet tamen eam juris naturalis vel divini legibus alligatam. Azor. cit. c. 12. q. 7. proderit tamen etiam in foro conscientie adhuc talis dispensatio, ut clericus à penis juris in eos latis, qui plura talia beneficia habent, sit liber. Azor. ibid. juxta dicta à nobis supra. Nihilominus contrarium tenere videtur Laym. in c. 1. de consuetud. in 6. dum ait, dispensationem Papæ supra pluralitate beneficiorum curatorum vel dignitatum sic iusta causa necessitatis vel utilitatis factam esse invalidam, si obreptio aliqua ex parte impetrantis intervenerit; alioqui quidem validam esse dispensationem, argumento cit. c. 1. sed illicitam; neque potest dispensatus sic plura beneficia retinere tutè conscientia, maxime, si eorum fructus abundantes inutiliter consumere pergat. Item Less. de justit. l. 2. c. 34. n. 152. dum postquam præmississet: Est contra jus divinum naturale, ut unus habeat plura beneficia, nisi iusta aliqua causa excuset: at qui Pontifex non potest dispensare sine iusta causa, quæ turpitudinem evacuet in iis, quæ sunt juris naturæ; subiungit: advertit tamen, collationem secundis beneficiis, tertii & ceterorum esse validam, & conferre per vim ritulæ, ut patet ex multis canonibus; nam ad nullum eorum iure natura est inhabilis; tenetur tamen resignare aliqua ex iis, quæ non sunt illi secundum suum statum necessaria, vel in quibus legitima causa non intercessisset; fructus tamen interim perceptos non tenetur restituere; si muneri suo saltim per vicarium, satisfecit &c. Verum ut patet ex ipsis Lessii verbis, non loquitur is de collatione facta dispensativè in ordine ad retinenda illa cum præhabitis;

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III.

de hoc enim quærebatur, an id Pontifex possit valide, de alia tali collatione paulò post.

Questio 82. An, & qualiter obtinens plura istiusmodi beneficia sufficientia ex dispensatione Papæ sine rationabili causa, tutus esse possit in conscientia, & absolvi à Confessione?

Respondeo (sub limitationibus tamen subjungendis, & ubi habens illa plura certus est sine causa rationabili & subsistente secum dispensatum) non posse esse tutum in conscientia, & non posse absolvi. Cajet. in sum. v. beneficium n. 10. Azor. cit. c. 12. q. 11. Filiuc. l. 3. q. 1. c. 7. n. 40. Less. loc. cit. n. 151. citans pro hoc præter D. Thom. & Cajet. Majorem in 4. d. 24. q. 4. Soto de justit. l. 3. q. 6. n. 3. Tolet. l. 5. c. 71. &c. ac dicens, esse fere communem Theologorum: contra Hurt. loc. cit. c. 6. subresol. 5. n. 10. ceterosque auctores docentes, cum hoc ipsum non nisi iure canonico vetetur, possitque in eo etiam sine causa Pontifex dispensare validè, posse provivum talibus pluribus (modò tamen ea obreptitiè non impetraverit à Papæ, juxta dicta paulò ante quæst. præced. ex Laym) licitè, seu tutè conscientia retinere & absolvi. Videtur etiam esse contra Sanch. l. 2. Consil. c. 2. dub. 6. n. 16. apud Pith. de præb. n. 184. dum docet, eum, qui obtinuit plura beneficia incompatibilia per dispensationem Papæ sine iusta causa factam, peccasse quidem mortaliter, dum actu procuravit & recepit talia, posse tamen licitè retinere ea, si per se, vel per substitutos bene ea administraret, & consulat damnis inde pullulantibus; quia accepit ab eo, qui poterat legitime conferre, ac sciens contulit ea; & cum talis receptio sit tantum contra iustitiam distributivam, non obligat ad restitutionem. Luber responsionem nostram ipsiusmet fere Cajetani verbis elucidare: hic postquam loc. cit. dixisset: dispensatio Papæ cadit super jus positivum, & non super jus divinum & naturale; pluralitas autem beneficiorum, quæ fit sine rationabili causa, est contra jus naturæ; & dein addidisset: sistit tamen confessor pedem circa iudicium illius, qui jam cum dispensatione, sine rationabili tamen causa, habuit & possidet incompatibilia, ne præceps neget absolutionem; oportet enim discernere, an iste teneatur de necessitate salutis renuntiare & reliqua, reservato sibi uno; quod non facile est, quando providetur per Vicarios, subiungit: denique duo pensanda potissimum. Primum est damnum Ecclesiarum, secundum inæqualitatem distributorum beneficiorum; & quidem damnum Ecclesiarum, quantum ad temporalia, & reparationem opportunam sive templi sive parva mentorum, & numerum ministrorum facile compensari potest; quia hæc subjacent sensibus: sed quantum ad curam animarum, si sunt beneficia curata, non excusatur à residendo; & per hoc sibi imputetur etiam levis culpa in damno animarum, & proinde, etsi possibile est, difficile tamen ac rarum videtur quòd absque notabili damno Ecclesiarum huiusmodi pluralitas continetur; & quando sic accidit, neganda est absolutio; quia notabilis damno Ecclesia continuo voluntaria absque rationabili causa, non est absque peccato mortali; ex parte autem iniquæ distributionis post factum pensanda sunt tria. Primum: damnum Ecclesiarum quas quis simul habet. Secundum: damnum Clericorum, qui debent ex his beneficiis honorari ac pasci. Tertium: scandalum honorum omnium, qui has inæquales beneficiorum distributiones videntes offenduntur, perturbantur, & ad similia incitantur, & propterea qui hæc parvi pendit absolvendus non est. ita ille: ex quibus patet, illum non tantum loqui de curatis, sed etiam

D

de